

**TOETSINGSADVIES OVER HET MILIEUEFFECTRAPPORT
UITBREIDING KALVERGIERBEWERKINGSINSTALLATIE (KGBI) TE STROE**

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	2
3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING	3
3.1 Geur	3
3.2 Geluid.....	4
3.3 Evaluatieprogramma	4
4. AANBEVELINGEN VOOR VERBETERINGEN IN TOEKOMSTIGE MER'EN	4

1. INLEIDING

De Stichting Mestverwerking Gelderland heeft het voornemen om de capaciteit van de bestaande kalvergierbewerkingsinstallatie (KGBI) te Stroe uit te breiden, van 180.000 naar 270.000 ton/jaar. Voor een dergelijke uitbreiding geldt momenteel een m.e.r.-beoordelingsplicht, maar gold ten tijde van het opstarten van de procedure de m.e.r.-plicht. Initiatiefnemer en bevoegd gezag hebben besloten het in 1996 ingezette m.e.r.-traject af te ronden.

Bij brief van 25 juli 2000¹ heeft Gedeputeerde Staten van Gelderland de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 17 augustus 2000 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 2 oktober 1996;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluiten in het kader van de Wet Milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is. In het MER zijn de voorgenomen activiteit, de alternatieven en de effecten daarvan op het milieu voldoende beschreven. Er is daardoor voldoende informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

2.2 Toelichting op het oordeel

De Commissie stelt vast dat de toekomstige KGBI naast capaciteitsuitbreiding ook twee nieuwe elementen bevat, te weten:

- *de mestplaat*. Hierop wordt het bezinksel uit de kalvergier (ook van andere KGBI's) tijdelijk opgeslagen.
- *de wijze van fosfaatverwijdering*. Hierbij wordt het opgeloste fosfaat door middel van een magnesiumverbinding uit de biologisch gezuiverde gier in de vorm van magnesiumfosfaat neergeslagen (zogenaamde naprecipitatie), terwijl het fosfaat tot nu toe steeds verwijderd werd door toevoeging van kalkmelk aan de beluchtingsruimte (zogenaamde simultaan precipitatie).

Deze elementen zijn in het MER summier beschreven en de milieuaspecten van beide elementen zijn op dit moment nog niet of onvoldoende bekend. De mestplaat is om die reden terecht opgenomen bij de leemten in kennis; de fosfaatverwijdering is echter niet als leemte in kennis gekenmerkt. Omdat de milieueffecten groot kunnen zijn, is het van belang hier in het evaluatieprogramma op in te gaan (zie ook hoofdstuk 3). Bij de mestplaat speelt het aspect geur mogelijk een belangrijke rol. De nieuwe wijze van fosfaatverwijdering heeft mogelijk invloed op de kwaliteit van het effluent van de KGBI.

In het mma dienen de best beschikbare technieken ("best technical means") om milieueffecten te voorkomen of te verminderen, opgenomen te worden. Zowel ten aanzien van geur als geluid (de belangrijkste milieueffecten) is dit niet gedaan:

- *geur*: in het mma is alleen het overkappen van de sliboverslag ter reductie van de geuremissie opgenomen; andere maatregelen, zoals het overkappen en afzuigen van de mestplaat of de beluchtingstanks, zijn niet in het mma opgenomen, ook al levert het een lagere geurimmissie op;
- *geluid*: in het mma is alleen het plaatsen van geluidsschermen ter reductie van de geluidbijdrage gedurende de dagperiode opgenomen. Maatregelen die de geluidbelasting ook gedurende de avond- en nachtperiode kunnen verminderen zijn niet in het mma opgenomen ('omkassen' of ommantelen van gierleidingen en het beperken van de valhoogte bij de overslagpunten).

Omdat de maatregelen en deels ook de milieueffecten kort in het MER zijn beschreven, ziet de Commissie dit niet als een essentiële tekortkoming. Wel beschouwt de Commissie bovenstaande maatregelen als onderdeel van het mma. De in het MER aangegeven argumentatie om maatregelen niet in het mma op te nemen, kan mogelijk wel gebruikt worden om elementen uit het mma niet in het voorkeursalternatief op te nemen.

In het MER wordt terecht het toetsingskader voor geur van de provincie Gelderland gebruikt. De toepassing van de waarden uit dit toetsingskader zijn in het MER en bijlagen niet consistent. In het als bijlage 7.2 van het MER opgenomen TNO-rapport "Vaststellen van de hedonische waarde van de geur van de KGBI te Stroe" (1997) wordt opgemerkt dat de provincie vooralsnog voor de KGBI de onder-, midden- en bovenwaarde van 0,3, 1 en 3 ge/m³ hanteert behorende bij een H₂ waarde van tussen de 10 en 30 ge/m³. In datzelfde rapport is de hedonische waarde '-2' van de geur van de KGBI bepaald op 60 ge/m³, en wordt vervolgens een toetsingskader gehanteerd van 0,3, 3 en 10 ge/m³. In het MER (paragraaf 7.3.1.3.) wordt echter gemeld dat de hedonische waarde van de geur van de KGBI leidt tot een toetsingskader van 3, 10 en 30 ge/m³. Navraag bij de provincie leert dat dit laatste toetsingskader (een onder-, midden- en bovenwaarde van 3, 10 en 30 ge/m³) geldt.

De Commissie vindt dit hoge normen voor de geur van een KGBI, maar uitgaande van de bepaalde hedonische waarde is het toetsingskader logisch. De Commissie constateert hierbij dat de H₂ waarde voor de geur van de KGBI van 60 ge/m³ verrassend hoog is en gebaseerd is op één meting (met een meetmethode die niet genormaliseerd en gevalideerd is).

Het hanteren van de hoge normen kan leiden tot meer geuroverlast voor omwonenden, als maatregelen om de geurimmissie te verminderen (bijvoorbeeld het overkappen van de slibopslag) niet worden doorgevoerd, omdat enkel voldaan wordt aan het gestelde toetsingskader.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1 Geur

Volgens het huidige geurbeleid (zie brief minister van VROM van juni 1995; opgenomen als bijlage 4.4 in de vernieuwde NeR) moet nieuwe hinder worden voorkomen, waarbij maatregelen op basis van ALARA worden afgeleid.

In dit specifieke geval zou de uitbreiding van de nieuwe installatie niet tot een toename van hinder mogen leiden. De hinder neemt wel toe als alleen de voorgenomen activiteit wordt uitgevoerd. Als de slibopslag wordt overkapt, neemt de hinder daarentegen af.

Gezien vergelijkbare maatregelen bij andere installatie-onderdelen van de KGBI en bij RWZI's en de verhoudingsgewijs lage kosten van deze maatregel kan het overkappen van de slibopslag als ALARA worden beoordeeld.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag in het besluit te motiveren hoe voldaan kan worden aan het beleid dat geen nieuwe geurhinder ontstaat.

3.2 Geluid

De geldende geluidsvoorschriften, als vastgelegd in de vigerende vergunning van de kalvergierbewerkingsinstallatie worden in de huidige situatie reeds overschreden. Deze leidt getuige inspraakreactie 1 (bijlage 4) ook tot geluids-overlast voor omwonenden⁸.

In het geval van de voorgenomen activiteit nemen de overschrijdingen – met name gedurende de nacht - verder toe. Ook in het mma nemen de overschrijdingen toe ten opzichte van de bestaande situatie.

- De Commissie adviseert bevoegd gezag mogelijkheden te onderzoeken die de geluidsproductie zodanig verminderen, dat aan de geluidsvoorschriften kan worden voldaan.

3.3 Evaluatieprogramma

De milieueffecten op de omgeving van de nieuwe elementen in de toekomstige KGBI (de mestplaat en de wijze van fosfaatverwijdering) zijn te kenmerken als leemten in kennis. Omdat de milieueffecten van deze nieuwe elementen groot kunnen zijn, is het van belang hier in het evaluatieprogramma op in te gaan. Bij de mestplaat speelt het aspect geur mogelijk een belangrijke rol. De nieuwe wijze van fosfaatverwijdering heeft mogelijk invloed op de kwaliteit van het effluent van de KGBI.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag om de milieueffecten van de uitgebreide KGBI, vooral op het onderdeel geur, te monitoren en te evalueren, met name gelet op de nieuwe elementen in de installatie (de mestplaat en de wijze van fosfaatverwijdering).

4. **AANBEVELINGEN VOOR VERBETERINGEN IN TOEKOMSTIGE MER'EN**

De Commissie vindt de toegankelijkheid voor derden van het MER matig: er is veel informatie samengebundeld zonder een leeswijzer of overall inhoudsopgave op te nemen. Verder is in het MER en de vergunningaanvraag sprake van veel herhalingen (bijvoorbeeld het akoestisch onderzoek en de samenstelling van de kalvergier).

Met het oog op de nog komende MER's voor de uitbreiding van de Kalvergierbewerkingsinstallaties te Ede en Elspeet vraagt de Commissie aandacht voor deze punten.

⁸ De geluidsoverlast is volgens deze insprekers zelfs 10 tot 12% hoger dan zoals berekend in het MER. De Commissie is niet in staat deze informatie te toetsen, maar adviseert bevoegd gezag bij het besluit hierop in te gaan.